

การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา The Implementation of Quality Assurance

จารุกิตต์ สูดสุข | Jarukit Sudsuk

โรงเรียนเดชอุดม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา อุบลราชธานี อำนาจเจริญ

Det Udom School, Ubon Ratchathani - Amnat Charoen Secondary Education Service Area Office

*Corresponding author e-mail: anusorn.nuni@gmail.com

(Received: 7 February 2021, Revised: 2 January 2023, Accepted: 2 January 2023)

บทคัดย่อ

การประกันคุณภาพการศึกษานั้น ได้ถูกกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรา 47 กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ซึ่งการประกันคุณภาพการศึกษเป็นกระบวนการทางการศึกษาที่จะช่วยสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาและความพึงพอใจให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ได้แก่ นักเรียน ผู้ปกครอง ประชาชนและสังคมว่า สถานศึกษาจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ ผู้จบการศึกษามีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ โดยกระบวนการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีกระบวนการในการดำเนินการ 8 ขั้นตอน ได้แก่ 1) กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 3) จัดระบบบริหารและสารสนเทศ 4) ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 5) จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 6) จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 7) จัดทำรายงานประจำปี ที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน และ 8) จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

คำสำคัญ: การประกันคุณภาพ, กระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา

ABSTRACT

The quality assurance of education; Has been defined in the National Education Act B.E.2542 and amended (No. 2) B.E. 2545, chapter 6. Standards and Quality Assurance of Education, Section 47 establish an education quality assurance system to develop the quality and standards of education at all levels. The quality assurance of education is an educational process that will build confidence, faith and Satisfaction to stakeholders Including students, parents, people and society that educational institutions provide quality education. The graduates meet the quality standards set. The process of quality assurance with in educational institutions, There is a process in implementing 8 steps which are 1) Standardization of educational institutions, 2) Establishing an educational development plans for educational institutions in accordance with the

educational standards of educational institutions, 3) Organize administrative and information systems, 4) Implementation of the educational management development plan of educational institutions, 5) The arrange for educational quality monitoring, 6) The Arrange an internal quality assessment according to the educational standards of the educational institution, 7) Preparation of the annual report and 8) Providing for continuous educational quality development.

Keywords : Quality Assurance, Educational quality assurance process

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคมโลกก่อให้เกิดผลกระทบกับวิถีชีวิตของผู้คนในสังคมต่าง ๆ เป็นอย่างมาก รวมถึงสังคมไทยก็เป็นอีกสังคมหนึ่งที่ถูกกระแสโลกาภิวัตน์พลิกผันให้เปลี่ยนสู่สังคมฐานความรู้จนเกิดการปฏิรูปการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อเร่งขยายโอกาสทางการศึกษาให้แก่ประชาชน เพื่อเป็นช่องทาง ในการพัฒนาศักยภาพของตนเอง การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพเป็นสิ่งที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องดำเนินการอย่างเร่งด่วน การศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาความรู้ ความคิด ความสามารถ รวมทั้งพฤติกรรมต่าง ๆ เจตคติ ค่านิยม และคุณธรรมของบุคคลตลอดชีวิต (พัชรวิรรณ ทามาเกตุ, 2558) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้ให้ความสำคัญในเรื่อง การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษา ได้กำหนดสาระบัญญัติ เรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ในหมวดหนึ่งโดยเฉพาะ นั่นคือ หมวด 6 ว่าด้วยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องได้ตระหนัก และดำเนินการในเรื่องนี้ได้อย่างถูกต้องและครบถ้วน สาระบัญญัติในกฎหมายฉบับนี้ ปรากฏในมาตรา 47 – 51 อาทิ มาตรา 47 บัญญัติไว้ว่า ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาในทุกระดับ ประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก และได้กำหนดไว้ในมาตรา 48 ว่าให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าเป็นการประกันคุณภาพภายใน เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยจะต้อง มีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษา และเพื่อการรองรับการประกันคุณภาพจากภายนอก และมาตรา 49 วรรคหนึ่งว่า ให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา มีฐานะ เป็นองค์การมหาชน ทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์ วิธีการประเมินคุณภาพภายนอก และทำการประเมินผลการจัดการศึกษา เพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา โดยให้คำนึงถึงความมุ่งหมายหลักการและแนวการจัดการศึกษาในแต่ละระดับ

การประกันคุณภาพภายในเป็นกลไกสำคัญประการหนึ่งที่สามารถขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง ปฏิบัติงานได้อย่างเป็นระบบ มีคุณภาพตามมาตรฐาน ผู้ที่จบการศึกษามีคุณภาพตามที่ผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กร มุ่งหวังที่ การประกันคุณภาพภายในของ

สถานศึกษาเป็นส่วนสำคัญ ที่สามารถสร้างความมั่นใจแก่ผู้รับบริการ เกี่ยวกับคุณภาพในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละแห่ง ซึ่งแม้จะแตกต่างกัน แต่หากมีกระบวนการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพก็จะสามารถพัฒนาคุณภาพของการจัดการศึกษาและส่งผลไปยังผู้เรียนได้ (กมลทิพย์ ไชยวุฒิ, 2561) อีกทั้งการประกันคุณภาพภายในเป็นการเตรียมความพร้อมเพื่อรับการประเมินภายนอกอีกด้วย

การประกันคุณภาพการศึกษา

ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา

การประกันคุณภาพการศึกษานั้น ได้ถูกกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรา 47 กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ โดยมีนักวิชาการและผู้ให้นิยามการประกันคุณภาพการศึกษา ดังนี้

ราชกิจจานุเบกษา (2561) ให้ความหมายการประกันคุณภาพการศึกษาว่า การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษา โดยมีกลไกในการควบคุมตรวจสอบระบบการบริหารคุณภาพการศึกษาที่สถานศึกษาจัดขึ้น เพื่อให้เกิดการพัฒนาและสร้างความเชื่อมั่น ให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและสาธารณชนว่าสถานศึกษานั้นสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และบรรลุเป้าประสงค์ของหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแล

อุทุมพร จามรมาณ (2544) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นการให้ความมั่นใจแก่ประชาชนว่า ทุกคนในโรงเรียนทำงานเต็มที่ เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้สูงสุด

จุฑา เทียนไทย และจินตนา ชาญชัยศิลป์ (2544, อ้างถึงใน ฉวีวรรณ สุวรรณเทียบ, 2556) ให้ความหมายการประกันคุณภาพการศึกษาว่า หมายถึง กระบวนการหรือกลไกใดๆ ที่เมื่อได้ดำเนินการไปแล้ว จะทำให้เกิดการดำรงไว้ซึ่งคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาให้ได้มาตรฐานอย่างต่อเนื่อง อันเป็นการปกป้องผลประโยชน์ของผู้เรียน ผู้ปกครอง ตลอดจนสังคมโดยรวม ทั้งนี้รวมถึงกระบวนการหรือกลไกใดๆ ที่ริเริ่มขึ้นภายในสถาบันอุดมศึกษาเองหรือหน่วยงานภายนอกก็ได้

สำนักงานประกันคุณภาพการศึกษา (2561) ให้ความหมายการประกันคุณภาพการศึกษาว่า การทำกิจกรรมหรือการปฏิบัติการกิจหลักอย่างเป็นระบบตามแบบแผนที่กำหนดไว้ โดยมีการควบคุมคุณภาพ (Quality Control) การตรวจสอบคุณภาพ (Quality Auditing) และการประเมินคุณภาพ (Quality Assessment) จนทำให้เกิดความมั่นใจในคุณภาพ และมาตรฐานของดัชนีชี้วัดระบบและกระบวนการผลิต ผลผลิตและผลลัพธ์ของการจัดการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2553) กฎกระทรวง ว่าด้วยระบบ หลักและวิธีการประกันคุณภาพ การศึกษา กล่าวว่า การประเมินคุณภาพภายใน หมายความว่า การประเมินคุณภาพการศึกษา การ ติดตาม และการตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประกาศกำหนด สำหรับการประกันคุณภาพภายในซึ่งกระทำโดยบุคลากรของสถานศึกษานั้นหรือโดยหน่วยงานต้นสังกัด ที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษา

สรุปได้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการทางการศึกษาที่จะช่วยสร้างความ เชื่อมั่น ศรัทธาและความพึงพอใจให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ได้แก่ นักเรียน ผู้ปกครอง ประชาชนและสังคม ว่าสถานศึกษาจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ ผู้จบการศึกษามีคุณภาพตามเกณฑ์ มาตรฐานที่กำหนดไว้

กระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา

การประกันคุณภาพการศึกษา (Quality Assurance) เป็นการกำหนดให้มีระบบและกลไกใน การควบคุม (Control) ตรวจสอบ (Audit) และประเมิน (Assess) การดำเนินงานในแต่ละองค์ประกอบ คุณภาพ (Quality Factor) ตามดัชนีบ่งชี้ (Index) ที่กำหนดเพื่อเป็นการประกันแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และสาธารณชนให้มั่นใจว่า สถานศึกษาสามารถให้ผลผลิตทางการศึกษาที่มีคุณภาพและพร้อมสำหรับ การประเมินคุณภาพและรับรองมาตรฐานจากภายนอก สำหรับแนวทางในการควบคุมตรวจสอบและ ประเมินคุณภาพ โดยมีขั้นตอนการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา

ราชกิจจานุเบกษา (2561) ให้สถานศึกษาชั้นพื้นฐานจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายใน ตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาชั้นพื้นฐาน โดย ดำเนินการดังต่อไปนี้

- 1) กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- 2) จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษา
- 3) จัดระบบบริหารและสารสนเทศ
- 4) ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
- 5) จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
- 6) จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- 7) จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน และ
- 8) จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

สำนักทดสอบการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาว่า หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติของการดำเนินการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มี 8 ประการ ดังนี้

- 1) กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- 2) จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

- 3) จัดระบบบริหารและสารสนเทศ
- 4) ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
- 5) จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
- 6) จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- 7) จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน และ
- 8) จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2546) กล่าวถึงขั้นตอนการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ดังนี้

- 1) เตรียมความพร้อมของบุคลากร
- 2) แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการพัฒนา
- 3) วางแผนและจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศภายในสถานศึกษา
- 4) การกำหนดมาตรฐานการศึกษา
- 5) จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
- 6) ดำเนินกิจกรรมตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 7) ตรวจสอบภายใน
- 8) ตรวจสอบภายนอก และ
- 9) ประเมินคุณภาพ

เปี่ยมพันธุ์ บุญธิมา (2561) กล่าวถึงแนวทางการดำเนินงานพัฒนาสถานศึกษาโดยเน้นความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ตามภารกิจ 8 ประการ คือ

- 1) การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ
- 2) การพัฒนามาตรฐานการศึกษา
- 3) การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 4) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 5) การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา
- 6) การประเมินคุณภาพการศึกษา

7) การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี และ

8) การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

สุพิชญา กลั่นนุรักษ์ (2559) กระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างมีคุณภาพครบวงจร มีขั้นตอนดังนี้

- 1) กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- 2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
- 3) การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ
- 4) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
- 5) การจัดให้มีการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
- 6) การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- 7) การจัดทำรายงานประจำปี และ
- 8) จัดให้มีการพัฒนาการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

วันทนา เนื่อน้อย (2560 อ้างถึงใน กระทรวงศึกษาธิการ, 2553) ได้กล่าวถึงกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา ดังนี้

- 1) กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- 2) จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

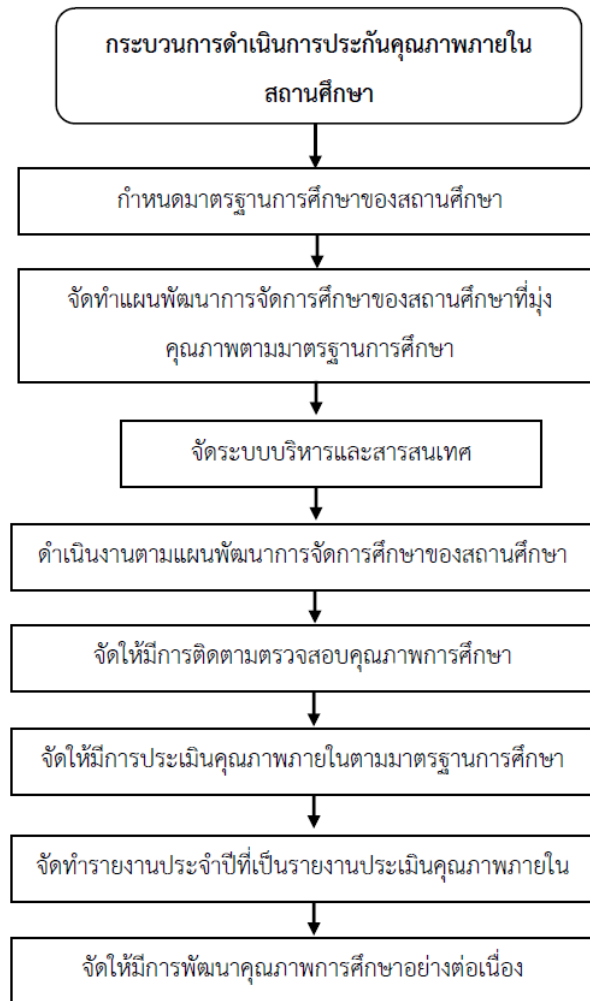
- 3) จัดระบบบริหารและสารสนเทศ
- 4) ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
- 5) จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
- 6) จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- 7) จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน และ
- 8) จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

สรุปได้ว่า กระบวนการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ในการดำเนินงานมีกระบวนการในการดำเนินการ 8 ขั้นตอน ได้แก่

- 1) กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- 2) จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- 3) จัดระบบบริหารและสารสนเทศ
- 4) ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
- 5) จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

- 6) จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- 7) จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน และ
- 8) จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กระบวนการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

กระบวนการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ในการดำเนินงานมีกระบวนการในการดำเนินการ 8 ขั้นตอนมีความหมาย ดังนี้

- 1) กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา หมายถึง การระบุข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์ของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติและมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและเอกลักษณ์ของสถานศึกษา การกำหนดมาตรฐานการศึกษาครอบคลุมสาระการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับสภาพผู้เรียน สถานศึกษาและท้องถิ่น

2) จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการวิเคราะห์สภาพปัญหาและสาเหตุของปัญหาอย่างเป็นระบบ การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย การพัฒนาสภาพความสำเร็จ การพัฒนาตามมาตรฐานที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่องชัดเจนเป็นรูปธรรม การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา การกำหนดวิธีการดำเนินงานของสถานศึกษา การวางแผนประสานสัมพันธ์ กับงานแหล่งวิทยาการภายนอก เพื่อสนับสนุนวิชาการ การบริหารจัดการให้บรรลุเป้าหมาย การกำหนดบทบาทหน้าที่บุคลากรในสถานศึกษา การกำหนดแนวทางการมีส่วนร่วมบุคคล ในชุมชน การกำหนดแผนการใช้และจัดระบบ งบประมาณและทรัพยากร การกำหนดแนวทาง การประเมินผลการดำเนินการตามแผน เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการพัฒนา การกำหนดแนวทาง การปรับปรุงแผนและนำแผนมาใช้พัฒนาอย่างต่อเนื่อง

3) จัดระบบบริหารและสารสนเทศ หมายถึง การจัดโครงสร้างการบริหารจัดการที่เอื้อต่อการพัฒนางาน การจัดคณะทำงานและพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีการวางแผน ติดตาม ตรวจสอบคุณภาพและจัดทำข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารงานของสถานศึกษา

4) ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา หมายถึง การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีที่สุดคล้องกับแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา การดำเนินงาน ตามแผนปฏิบัติการโครงการ/กิจกรรม ที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา การสร้างระบบการทำงาน ที่เข้มแข็งเน้นการมีส่วนร่วมให้การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษابرลุเป้าหมายสอดคล้องกับ ตัวชี้วัดของโครงการ มีการประชุมชี้แจงและประสานงานการดำเนินงาน ตามแผนการจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานตามแผน มีการจัดสรรงบประมาณและสนับสนุนทรัพยากร เพื่อการดำเนินการตามแผนมีการนิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินงานตามแผนและมีการนำข้อมูล มาใช้ในการปรับปรุงการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

5) จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการในการดำเนินการให้มีการแต่งตั้งคณะทำงาน ตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษามีการวางแผนการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษามีการดำเนินการตรวจสอบ และทบทวนคุณภาพการศึกษาตามแผนที่กำหนดด้วยวิธีการที่หลากหลายและเหมาะสมอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำผลการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษามาใช้ปรับปรุง และพัฒนาคุณภาพการศึกษา

6) จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการแต่งตั้งคณะทำงานการประเมินคุณภาพการศึกษา มีการวางแผนการพัฒนาระบบ การประเมินตนเองมีการจัดทำข้อมูลและสารสนเทศ เพื่อการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาสถานศึกษาครอบคลุมมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการดำเนินการประเมินคุณภาพของผู้เรียนตามแผนการประเมินโดยภาพรวม จำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้มาตรฐานการศึกษาขั้น

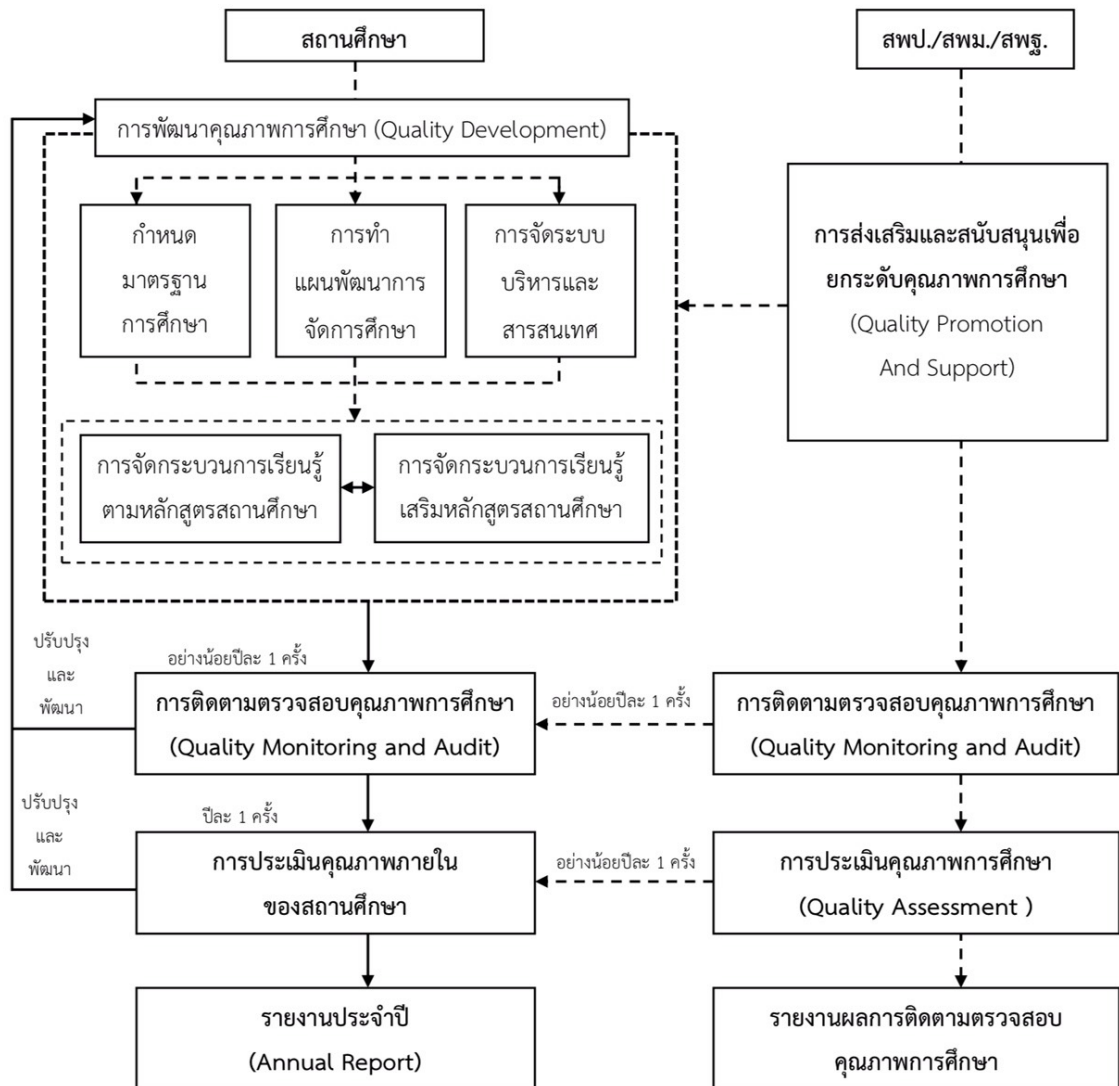
พื้นฐานมีการดำเนินการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามมาตรฐานการศึกษาชาติ และมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

7) จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน หมายถึง การดำเนินการแต่งตั้งคณะทำงานรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีของสถานศึกษา มีการจัดทำข้อมูลและสารสนเทศ เพื่อรายงานคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา มีการดำเนินการรายงานผลการดำเนินงานประจำปีตามเป้าหมายที่กำหนดในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีการรายงานผลข้อมูลและผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน

8) จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง หมายถึง กำหนดสภาพความสำเร็จของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาไว้อย่างต่อเนื่อง มีการกำกับ ติดตามการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดอย่างต่อเนื่อง มีการพัฒนาการดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา/โครงการมีการนำผลการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษามาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ความสัมพันธ์เชื่อมโยงของระบบประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษากับหน่วยงานต้นสังกัด

การดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาและการส่งเสริม สนับสนุนระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของหน่วยงานต้นสังกัด โดยเฉพาะการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาและการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเป็นการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกัน แตกต่างในเรื่องของจุดเน้นและบทบาทในการดำเนินการประเมินคุณภาพภายในเป็นการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา โดยบุคลากรในหน่วยงานหรือผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ช่วยในการปรับปรุง พัฒนาให้บรรลุเป้าหมายและนำข้อมูลไปสู่การพัฒนาปรับปรุงตนเอง และพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอก (สำนักงานทดสอบทางการศึกษา, 2554) เพื่อแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างบทบาทของหน่วยงานต้นสังกัดกับสถานศึกษาในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษากับการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 ความสัมพันธ์เชื่อมโยงของระบบประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษากับ

หน่วยงานต้นสังกัด

(สำนักทดสอบทางการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2554)

สรุป

การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการทางการศึกษาที่จะช่วยสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาและความพึงพอใจให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ได้แก่ นักเรียน ผู้ปกครอง ประชาชนและสังคม ว่าสถานศึกษาจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ ผู้จบการศึกษามีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ โดยกระบวนการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ในการดำเนินงานมีกระบวนการในการดำเนินการ 8 ขั้นตอน ได้แก่ 1) กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2)

จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 3) จัดระบบบริหารและสารสนเทศ 4) ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 5) จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 6) จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 7) จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน และ 8) จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

เอกสารอ้างอิง

- กมลทิพย์ ไชยวุฒิ. (2561). การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา.
- ฉวีวรรณ สุวรรณเทียบ. (2556). ความคิดเห็นของบุคลากรในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาสำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยรามคำแหง. กรุงเทพฯ: สำนักงานตรวจสอบภายใน มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- เปี่ยมนันท์ บุญธิมา. (2561) การพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโรงเรียนวัดห้วยม้าโค้ง ด้วยแนวคิดแบบโคเซ็น. 2561
- พัชรพรรณ ท่ามาเกตุ. (2558). การดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดศรีสะเกษ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2561). กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา. เล่ม 135 ตอนที่ 11 ก.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2542) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. เล่ม 116 ตอนที่ 74 ก. หน้า 15.
- วันทนา เนื่อน้อย. (2560). การดำเนินงานระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1. การค้นคว้าอิสระการศึกษา มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- สำนักงานทดสอบทางการศึกษา. (2554). การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา. สำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานประกันคุณภาพการศึกษา. (2564). การประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร. สืบค้นเมื่อ 2 กุมภาพันธ์ 2564 จาก <https://www.western.ac.th/index.php/th/chaqa-breuro>

สุพิชญา กลั่นนุรักษ์. (2559). การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดกลางในกลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 1. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.

อุทุมพร จามรمان. (2544). การตีค่าความหมายที่แท้จริงของผู้เรียนเพื่อปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ: ฟีนีქซ์บลิซซิง.